Ը ՏԱՐԻ 2222 | ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՄԱՐԳԱՑ 4383 | 12 ՅՈՒՆԻՍ 1891 | 17 ԶԻԼԳԱՏԷ 1308 | ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐԵՒԷ ԻՐԵՒՆՈՒԹԻՒՆ ՂՐԿԵԼ ԵՒ ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան Ղրշ.	150
» »	Վեցամսեայ	75
» »	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան Ֆրանք	56
»	Վեցամսեայ	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր օրինակ	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախք	Ղրշ.	50

Խմբագրութեան ճամբով ուղղուած նամակ կամ յօդուած ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12|24 ՅՈՒՆԻՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԱՐԱՎԵՐՋԻԿ ԲԱՐՔԵՐ

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎՈՅՆ ՄԷՋ

Աւստրիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյն յունիս 6/18 ի նստին մէջ, նիւթացոյցի ընդհանուր վիճաբանութեան առթիւ, երեսփոխան Պ. Քալդէնէկկեր, որ մեծ ջաղաց մը կը բանեցնէ, զօրաւոր եւ միանգամայն զուարճալի ոճով մը քննադատեց ժամանակիս բարքերն։ Իր բանախօսութեան ամենայն հետաքրքրութեամբ մտիկ ըրին ժողովականք, որք մեծապէս ոգեւորեցան, և ծափահարութեամբք, ընդմիջմամբք, ծիծաղներով և կեցցէներով ընդմիջեցին։ Ատենաբանը քննադատեց այժմեան տեսակ մը կրթութեան և տեսակ մը գրականութեան ժողովրդեան խոնարհագոյն և ստորնագոյն դասուց վրայ ըրած տպաւորութիւնը։

Փարիզի մեծ լրագրաց հետ մէկտեղ, մենք ևս արժան կը դատենք մեր ընթերցողաց ներկայացնել այս ճառ, որ եթէ ինչ ինչ կէտերու վրայ ծայրայեղ, ուրիշ կէտերու վրայ անհերքելի ճշմարտութիւններ կը պարունակէ, լուրջ ուշադրութեան արժանի։

«Գեղացիին զաւակներն այսօր կ՚ըսեն. «Կովեր եզներ պահել մարդու գործ չէ, ես մարդու պէս կ՚ուզեմ ապրիլ»։ Դեռահասակ աղջիկներն ալ կը բացագանչեն. «Խոզեր, կովեր կթելու պէս գէշ արհեստ չկայ, մարդ շարունակ գարշահոտութեան մէջ կը մնայ, այս մթնոլորտն իմ գործիս չի գար։ Կ՚ուզեմ խոհարարուհի կամ վարժուհի ըլլալ։ Գեղջուկ մնալ չեմ ուզեր այլ ևս»։

«Այո՛, փրկութիւնը պէտք է փնտռենք բարուց վաղեմի պարզութեան մէջ, զոր այսօր կը ծաղրեն, նոյն իսկ գիւղերու մէջ։ Պէտք է հող դառնանք։ Պէտք է փոփոխել մեր վարժարանաց ձգտումներն և ուսուցումը. զի այն դպրոցներէն ելնողներ այլ ևս չեն ուզեր արտերու մէջ աշխատիլ, կամ ախոռն ոտք դնել։ (Ծիծաղներ։) Վարժապետն ալ ամեն իշխանութիւն, ամեն ազդեցութիւն կորուսած է սատանորդի չարաճճիներուն վրայ որք իւր խնամոց կը յանձնուին։ Երբ կը յանդիմանէ այս չարաճճիները, կը թշնամանեն զինք. երբ զգալի պատիժ մը կուտայ անոնց, դպրոցական իշխանութիւնը կը պատժէ վարժապետն։ Այս պայմանաց մէջ, ի՞նչ կրնայ ընել տալ իւր աշակերտաց։ Պէտք է փոխել այս ամեն բաներ։ Երբ կ՚ուզուի իշխանութիւն ստանալ աշակերտաց վրայ՝ պէտք եղած պատշաճ կրթութիւնը տալու համար անոնց, պէտք է ուժով դպչիլ անոնց .... կռնակին վարի կողմէն, պէտք է արտօնութիւն ունենալ անոնց այն տեղին դպչելու։ (Ծիծաղներ։)»

«Տեարք երեսփոխանք, խեղճ մարդկութիւնն երեք բաներով կը կառավարուի։ Այս երեք բաները դուք թերեւս կիրքեր պիտի անուանէք. մեք կաթոլիկներս պարզապէս չար ոգիներ կ՚անուանենք զայնս։ (Ծիծաղներ։) Այդ երեք բաներ կ՚անուանին. Ունայնասիրութիւն կենաց, տռփանք աչաց, տռփանք մարմնոյ։ Տեարք, մեք որ պիտակ մազեր ունինք, և մեզմէ ոմանք մազ բնաւ չունին այլ ևս (Ծիծաղներ), մեք իսկ երբեմն նեղութիւն կը քաշենք հաստատապէս դիմադրելու այս երեք չար ոգիներուն փորձութեանց։ (Ծիծաղներ։) Լաւ, ինչպէս ուրեմն կ՚ուզէք որ երիտասարդութիւնն, որ բնութեամբ այնքան խիզախ, այնքան անխորհուրդ է, կարենայ դիմադրել այնքան սաստիկ փորձութեանց, երբ իրեն տրուած կրթութեամբ այնքան քիչ պատրաստուած էր այսպիսի բարոյական պայքար մը մղելու։

«Պտոյտ մ՚ըրէք Վիեննայի փողոցներուն մէջ, և տեսէք ինչեր կ՚անցնին կը դառնան հոն։ Տեսէք, ես իսկ դէպքի մը ականատես եղայ, զոր պիտի պատմեմ ձեզ։ Պաշտօնակիցներէս միոյն հետ Կրապէն փողոցէն կ՚անցնէի. գեղարուեստական նիւթոց վաճառատան մը մօտեցանք. շատ մը տղայք կը փութան կը վազեն հոն ի ցոյց դրուած բաները տեսնելու։ Անոնց այս ընթացքը կասկած արթնցուց մեր մտքին մէջ։ Ըսինք թէ երթանք նայինք ինչ բան տեսնելու տենչէն բռնուած են այս տղայք։ ([illegible] «Ի՞նչ, դո՞ւք ալ [illegible]»։) Այո, մեք ալ գացինք, զի մեք կատարեալ մարդիկ ենք, և ի՞նչ կը տեսնենք։ Ի՞նչ բանի կը նայէին այս տղայք այնքան հետաքրքրութեամբ։ —Մերկութիւններու, մերկ կանանց պատկերներու, որք թէեւ իբրեւ գեղարուեստի նիւթեր ի ցոյց դրուած էին հոն, բայց վերջապէս մերկութիւններ էին։ Արդ, այս տեսակ բաներն անմեղներու, միամիտներու աչքին տակ դնել պէտք էր արգիլուէր. զի տղայք ևս կրնան տեսնել, և թէպէտ պիտի գայ օր մը ուր տղայք ամեն բան իմանան, բայց այդ տեսակ բաներու վրայ իրենց հետաքրքրութիւնը ժամանակէն յառաջ գրգռելէն վնաս միայն կը ծնի, անոնց բարոյական և ֆիզիքական զարգացումը շուտով կը խանգարի կը վտանգուի։

«Գեղարուեստէն անցնինք կրթութեան։ Մտէք ձեր դէմ ելնող առաջին գրատունը։ Ի՞նչ բան կուտան ձեզ կարդալու. Սիրավէպեր, և ոչ այլ ինչ։ (Ծիծաղներ։) Վէպեր որք երիտասարդաց, որք պատանեաց, որք աղջկանց կը սորվեցնեն թէ ինչպէս է կին պէտք է առնուլ սէրն ու տռփանք, իբր ամենայն պարագայիւք։ (Ծիծաղներ։) Ասիկ միակ առարկայն որոյ վրայ կը գրուի այսօր, և ամենէն անբարոյական կերպիւ կը խօսին ու կը գրեն այս նիւթիս վրայ։ Գրատունէն անցէք թատրոն։ Ես շատ չեմ երթար թատրոն. Վիեննայի մէջ երկու անգամ միայն թատրոն գացի։ Բայց չտեսնել ըսելով, տեսածս չափէն աւելի վրան բաց բան էր։ (Աղմուկներ. «Ինչո՞ւ գացիք, ինչո՞ւ»։) Բայց ի՞նչ գիտնամ որ ի՞նչ պիտի խաղային։ Թատերգութիւնը կանխաւ չէի կարդացած. թատրոն գացողներուն ամենքը գիտե՞ն կանխաւ թէ ներկայացուած խաղուն մէջ ի՞նչ կայ։ Իմ գացած օրս կը ներկայացնէին «Սատանային կինը»։ Հոն ամուսնական անհաւատարմութիւնն այնքան գրաւիչ, այնքան հրապուրիչ ձեւով մը ներկայացուած էր որ մեղանչելու փափաք մը կը զգար մարդ, (Ծիծաղներ), և հոն մայրեր կային, իրենց հետ բերած լինելով ո՛չ միայն իրենց որդիքն այլ և իրենց աղջիկներն և ընտանիքն ողջոյն այս անբարոյական ուսումը կ՚ընդունէին։ Առաջին վայրկենին մանկամարդ աղջիկները թերեւս չհասկցան թէ ինչ բան կ՚ուսուցուի իրենց, բայց անշուշտ խորհեցան, երեւակայեցին, և շատ չանցած ամեն բան հասկցան։ Ահա՛ ամեն կողմերէ մեր նոր սերնդեան տրուած դաստիարակութիւնն։ Այդպիսի կացութեան մը մէջ երբեք կաթոլիկ քրիստոնեայ մը չի կրնար հաւանիլ քուէարկելու կրթական նախարարութեան ելմտացոյցն, այսինքն՝ չի կրնար վաւերացնել այն դրամոց գործածումն որք յատկացուած են այս աղետալի դասերն աւանդելու մեր դպրոցական սերնդեան. (Ծիծաղներ և կեցցէներ)։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պերլինի քաղաքական ակմբոց մէջ մեծ կարեւորութիւն կը տրուի կայսեր թիկնապահ կոմս ֆոն Վէտէլ զօրավարին արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ մասնաւոր պաշտօնի կոչումին, դիւանագիտական գործոց համաձայնելու համար։ Այս անուանումն նախաշաւիղ կընկատուի իբր Փարիզի գերման դեսպան անուանման, Մինստեր կոմսին տեղ, որ ի մօտոյ պիտի քաշուի ասպարէզէն, ո՛չ միայն որովհետեւ ծեր է, և իբրեւ մեծահարուստ ազնուական մը կը փափաքի այսուհետեւ իւր ագարակին ու դղեկին մէջ առանձնական կեանք վարել, այլ և որովհետեւ Ֆրետերիկ կայսրուհւոյն ի Փարիզ այցելութեան առթիւ Մինստեր կոմսին ընթացքէն գոհ չէր մնացած կայսրը։ Մինստեր կոմսն էր որ կայսրն համոզեց թոյլ տալ իւր մօր մտադրեալ այցելութեան ի Փարիզ, ապահովցնելով թէ կատարեալ յաջողութիւն մը պիտի ունենար այսպիսի այց մը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պ. Էլիզէ Ռըքլիւ չպիտի ստանայ 20,000 ֆր.ի երկամեայ մրցանակն իւր «Տիեզերական Աշխարհագրութեան» համար։ Ակադեմիան չվաւերացուց իւր մասնախմբին ընտրութիւնը, նկատելով Պ. Ռըքլիւի քաղաքական աղմկալի անցեալն, և որոշեց նոյն մրցանակը տալ պատմաբան Ֆիւստէլ տը Քուլանժի այրւոյն։

* * *

Ֆրանսական լրագիրք գովեստիւք կը խօսին հանգուցեալ Քալման Լէվիի վրայ, Փարիզի մեծագոյն հրատարակիչներէն և գրավաճառներէն մին, որ իւր հանգուցեալ եղբօր հետ գործի սկսած էր գինետան մը մէկ կողմը գրքեր ծախու հանելով աղքատիկ [illegible] մը մէջ։ Քիչ քիչ ընդարձակելով, Մոնմարթրէ անցան ի Վիվիէն փողոց, ապա Պուլվառ տէզ Իդալիէն, ուր Նոր Թատրոնին հիմնեցին, որ ճշմարտապէս վայելչական գրատուն մ՚եղաւ, և ի վերջոյ իրենց գլխաւոր վաճառատունն հիմնեցին Օպէ փողոց։ Կէս դարէ ի վեր Ֆրանսայի գրեթէ բոլոր մեծ հեղինակներ իրենց գործերն հրատարակեցին Քալման Լէվիի ձեռօք. յիշենք նշանաւորները.—Վիքթոր Հիւկօ, Լամարդին, Թոքվիլ, Սէնդ-Պէօվ, Ռընան, Սէն-Մարք-Ժիրարտէն, Անփէռ, Գինէ, Սանտօ, Նիզառ, Տիւմա հայր և որդի, Փրէվօ-Փարատոլ, Ժիւլ Ժանէն, Պալզաք, Ժորժ Սան, Սքրիպ, Էմիլ Օժիէ, Ֆլօպէռ, Ալֆոնս Քառ, Տիկին Ժիրարտէն, Պրոյլիի դուքսը, նաեւ Փարիզի կոմսը, Օմալի դուքսը, Նափոլէոն իշխան, զի Ֆրանսայէն տարագրեալք մանաւանդ իրենց գործերը Քալման Լէվիի ձեռօք կը հրատարակէին։ Երկոքին եղբարք հրեայ էին, և Մովսիսական մնացին մինչեւ վերջը. բայց կատարելապէս Ֆրանսացի դարձած էին, և նշանաւոր դերք մը կը գրաւէին ֆրանսական ընկերութեան մէջ։ Պ. Քալման Լէվի մանաւանդ, թէեւ 72 տարեկան, առաւօտն կանուխ գործին գլուխն էր, և թէպէտ շատ ծեր, բայց անընդհատ աշխատող մ՚էր։ Երկոքին եղբարք իրարու նմանեցան անով նաեւ որ երկուքն ալ յանկարծամահ եղան, երբ բնաւ մահուան չէին սպասեր։

ՄԱՀՄԷՏԱԿԱՆՔ ՌՈՒՍԻՈՅ

Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կ՚ըսէ թէ Ռուսիոյ Մահմէտականաց մէջ կրթութիւնը կը յառաջդիմէ, և շատ գիրք կը խնդրուի։ Թաթարերէն, թիւրքմէններէն, արաբերէն, պարսկերէն և թուրքերէն շատ գիրքեր կը հրատարակուին մի քանի տարիէ հետէ Ռուսիոյ Մահմէտականաց մէջ։ Այս հրատարակութեանց կեդրոն է Գազան քաղաքն, ուր մահմէտական գրավաճառք կը ծախեն, և կը ղրկեն Թուրքաստան, Խրիմ և Կովկաս։ 1890ին մանաւանդ շատ բան հրատարակուեցաւ, երբ 300 կտոր։ Մահմէտականաց համար հրատարակեալ գիրքեր և տետրակներ երբեք երկու հազար օրինակէ պակաս չեն, և երբեմն մինչեւ երկու հարիւր հազար օրինակ կը տպագրուին։ Երեք տեսակ են. իմաստասիրական, կրօնական և պատմական, մանաւանդ պարսկերէն, արաբերէն, և թուրքերէն գրուած, նաեւ գրական գործեր, վէպք, պատմութիւնք, մանրավէպք, առասպելք, և ի վերջոյ, դասագրեանք, գիտական գրեանք, օրացոյցք և աղօթագիրք։ Այս վերջին կարգինները մեծաքանակ կը վաճառին. յետոյ կուգայ աստուածաբանականք, զորս Մահմէտականք կը գնեն մինչեւ իսկ երբ կարդալ չգիտնան։ Բուն գրական գործեր քիչ կը կարդացուին. Պարբերական մամուլ գրեթէ չունին։ Բովանդակ Ռուսիոյ մէջ արեւելեան լեզուներով երկու լրագիրք միայն կը հրատարակին, որք գրական արժէք չունին արդէն։ Լաւագոյնն է Թարճիման անուն թերթն որ քանի կ՚երթայ կ՚ելնայ, և ի մօտոյ կ՚երեւի թէ պիտի դադրի։ Թուրքաստանի մահմէտականք կը կարդան [illegible], Թուրքեստանի բարբառով, և շատ բաժանորդ ունի։

ՎԻՃԱԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ Ի ՎԱՆ

Մայիս 29 թուով Վանէն մեզ գրուած նամակի մը մէջ կը կարդանք հետեւեալը.

Վանայ Հայ ժողովուրդն ամսոյս 22 ին փառաւոր ընդունելութիւն մը ըրաւ իւր նորընտիր Պատր. Փոխանորդ Գեր. Յովսէփ Ծ. Վ. Այվազեանին։

Ն. Գերապատուութեան քաղաքէս երկու օր հեռաւորութեամբ յՄրճէկ հասնելու հեռագրական լուրն առնուելուն, վարչական ժողովները փութացին ամսոյ 21 ին երկու կրօնական պատգամաւորներ ղրկել ընդ առաջ, զԳեր. Այվազեան առաջնորդելու ի քաղաքս։ Իսկ կառավարութեան կողմէն ընդ առաջ ղրկուած էր ոստիկանութեան երկրորդ հայազգի [illegible] քանի մ՚ոստիկաններով։ Պատգամաւորք դիմաւորելով զՆ. Գերապատուութիւն մերձ ի Ճանիկ գիւղն, նոյն գիշերը գիշերեցան ի Բօղազն 6 ժամ հեռաւորութեամբ ի քաղաքէս։

Դ. առաւօտն արդէն հազարաւոր ժողովուրդ փութացած էր գրաւել ճամբու երկու կողմը, քաղաքէն մինչ երկու ժամ հեռաւորութեամբ, դիմաւորելու Գեր. Պատր. Փոխանորդը։ Իսկ բազմաթիւ հեծեալք, վարչական ժողովոց անդամք, կառավարական ժողովոց հայ պաշտօնեայք և այլք, նաեւ քաղաքի ոստիկանութեան կողմէ ղրկուած խումբ մը հեծեալ ոստիկանք՝ մինչեւ 3—4 ժամու ճամբայ փութացած էին ընդ առաջ Ն. Գերապատուութեան։ Երկար տարիներէ ի վեր ժողովուրդն այսչափ փառաւոր, այսչափ սիրալիր ընդունելութիւն չէր ըրած իւր կրօնական գլուխներուն, որովհետեւ երբեք այսչափ երկար ժամանակ ժողովուրդը զուրկ չէր թողուած կարող և բարի հովուէ մը խնամքներէն և խրատներէն։

Քաղաքէն 2—3 ժամ հեռաւորութեամբ Գեր. Հայրն իրեն ընդ առաջ ղրկուած կառքերէն միոյն մէջ բազմեցաւ, առընթեր ունենալով իրեն նախորդ Պատր. Փոխանորդ Թադէոս վարդապետը։ Երբ կառքն Աւանց գիւղն հասաւ, Գեր. Այվազեան հանգիստ առաւ վարչութեան կողմէ պատրաստուած գեղազուարճ այգիի մը մէջը, ուր առիթ ունեցաւ առաջին և խիստ հաճելի տպաւորութիւնն ունենալ Վանայ գեղեցիկ այգիներուն։

Դիմաւորող բազմութիւնն անհամար էր արդէն, երբ Գեր. ուղեւորը վերստին կառք բազմեցաւ իւր ճամբան շարունակելու։ Աւանց գիւղէն և քաղաքի բոլոր վարժարանաց աշակերտք ճամբու վրայ խումբ խումբ կեցած, կ՚երգէին ի պատիւ Գեր. ուղեւորին։ Երբ Ն. Գերապատուութիւն հասաւ քաղաքը, ժամ 6 էր արդէն և ժողովրդեան ստուար բազմութենէն քաղաքի դռներէն մուտքը կը դժուարանար։

Իջնելով Առաջնորդարանին կից Ս. Էջմիածին եկեղեցին, Գեր. Հայրն աղօթեց և օրհնեց ժողովուրդն, և ապա գնաց Առաջնորդարանն, ուր վարչական ժողովոց անդամք, կառավարութեան Հայ պաշտօնեայք, ուսուցիչք և այլք փութացին շնորհաւորել Ն. Գերապատուութեան գալուստը։ Պատասխանելով իւր գալուստը շնորհաւորող մէկ-երկու ուսուցչաց խօսքերուն, որոնց միոյն գրաւոր հրաշակերտ «ճառն» անշուշտ յոռի տպաւորութիւն մը թողուց Գեր. ուղեւորին վրայ, քաղաքիս ուսուցչական խումբը կազմող անդամոց մասին որոց կ՚ակնարկէր նախորդ թղթակցութեամբս, Գեր. Այվազեան Հայրը ներկայ եղող պաշտօնական անձանց առաջին անգամ հաղորդեց Վեհ. Սուլթանի բարեւներն իւր հաւատարիմ հպատակ Հայ ազգին և յորդորեց հաւատարիմ մնալ Օսմ. փառապանծ գահոյն։ «Ես, ըսաւ, Ս. Պատրիարքի կողմէն խաղաղութեան հրեշտակ կը ղրկուիմ ի ձեզ, եթէ ձեր սրտերը պատրաստ են խաղաղութեան բարիքն ընդունելու. իսկ եթէ ո՛չ, իմ պաշտօնս կը դժուարանայ։ Բարեբաղդաբար, ըսաւ, լսած եմ որ յոգնած էք կուսակցական կռիւներէն և պատրաստ էք ներքին գործերնիդ հաշտութեամբ կարգադրելու։» Գեր. Հայրն ո՛չ ուրեք կրնար այնչափ պատշաճապէս խօսիլ, որչափ այն ժամանակն երբ երկուց և երեց կուսակցութեանց պետերն ի մի վայր խմբեալ, կը լսէին զՆ. Գերապատուութիւն. թէեւ քանի մ՚օր է միայն իւր գալուստն ի Վան, սակայն Ն. Գերապատուութիւն արդէն կրցած է ուսումնասիրել որ Վանայ ժողովրդեան մէջը կուսակցութիւն, կռիւ չկայ, այլ միայն քանի մ՚աղալից մէջն, որոց թիւը քանէն չանցնիր և որք անխոստովանելի միջոցներով իրարու դէմ կը կռուին, միմեանց ձեռքէն խլելու համար կարգ մը շահերը։ Ժողովրդի ողջամիտ մասն հաւասարապէս կը պարսաւէ թէ՛ մին թէ՛ միւսն եւ մանաւանդ նոցա գործածած տգեղ միջոցները։

Մայիս 23—26ին Գեր. Այվազեան Հայրն իւր պաշտօնական այցելութիւնները փոխանակեց տեղւոյս գրեթէ բոլոր կառավարական պաշտօնեից, հիւպատոսաց և տեղացի թուրք երեւելիներու հետ։ Արդէն նահանգիս Վսեմ. կուսակալը նահանգի մէջը պաշտօնական պտոյտի ելած լինելով, Գեր. Այվազեան իւր ուղեւորութեան միջոցին, ճամբէն շեղելով, Բերկրի գաւառակին մէջ տեսակցած էր Ն. Վսեմութեան հետ։

—)(41)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

—Ա՜ս ինչ է, գոչեց, այսպէս զարմանալի բան քիչ տեսած էի ես։

Քոռպէլներն, որոնց համոզումն հաստատուած կարծիքներուն միշտ կը հետեւէր, իրենք ալ զարմացում ցուցուցին աւելի չափաւոր եղանակով մը։

Կոմսուհւոյն սիրտը կը սեղմուէր։ Կը սեղմուէր հետզհետէ, որպէս թէ բոլոր այդ մարդոց զարմացական բացագանչութիւնները զայն ճնշած ու ցաւցուցած ըլլային։ Առանց խօսելու, աղջիկը կը դիտէր իր պատկերին քով կեցած, և նեղութիւն մը կուգար վրան։ Փափաք կը զգար պոռալու. «Զայներնիդ կտրեցէք։ Գիտեմ որ կը նմանի ինծի։»

Մինչեւ վերջը տրտմած մնաց, կորսնցնելով այն վստահութիւնը զոր առջի օրը գտած էր։

Պէռթէն իրեն հետ կը խօսէր, երբ Ֆառանտալի մարքիզին գալուստը ծանուցին։ Նկարիչը, տեսնելով անոր ներս մտնելն և տան տիրուհւոյն մօտենալը, ոտքի ելաւ, իր թիկնաթոռին ետեւէն սահեցաւ մրմռալով. «Աղէ՛կ, աղէ՛կ, հիմայ ալ այս անասունն եկաւ», յետոյ շրջան մը ընելով դուռը բացաւ ու դուրս ելաւ։

Կոմսուհին, նոր եկողին մեծարանքներն ընդունելէ յետոյ, աչքով Օլիվիէն փնտռեց, շարունակելու համար անոր հետ զինքն հետաքրքրող խօսակցութիւնը։ Սալօնին մէջ չտեսնելով զայն, հարցուց.

—Ի՛նչ, մեծ մարդը մեկնեցա՞ւ։

Ամուսինը պատասխանեց.

—Կարծեմ թէ այո, սիրելիս, անգլիական ձեւով դուրս ելնելը տեսայ։

Զարմացաւ կոմսուհին, քանի մը վայրկեան խորհեցաւ, յետոյ սկսաւ մարքիզին հետ խօսակցիլ։

Հիւրերը շուտ մեկնեցան պատշաճութեան համար. որովհետեւ կոմսուհին իր դուռը կիսովին բացած էր անոնց, այն աղէտէն ի վեր այնչափ քիչ ժամանակ անցած ըլլալով։

Այն ատեն, երբ անկողնոյն մէջ պառկած առանձին մնաց, գիւղին մէջ զինքը պաշարող բոլոր անձկութիւնները նորէն արթնցան։ Այժմ աւելի որոշ էին անոնք. աւելի յստակ կերպով կը զգար զայնս. կ՚իմանար որ ծերացա՛ծ էր։

Այդ գիշեր, առաջին անգամ ըլլալով, հասկցած էր որ իր սալօնին մէջ, ուր մինչեւ այն ատեն ինք միայն հիացուած, գովաբանուած, փառաւորուած և սիրուած էր, ուրիշ մը, իր աղջիկն, իր տեղը կը բռնէր։ Հասկցած էր ասիկա, յանկարծ, զգալով որ գովեստներն Անէթին կ՚ուղղուէին։ Այն թագաւորութեան մէջ որ է գեղեցիկ կնոջ մը տունը, այն թագաւորութեան մէջ ուր որ և է բանէ կասկած չունի նա, ուսկից զգուշաւոր և յարատեւ խնամով կը հեռացնէ ամեն բաղդատութիւն որ զինքը կը վախցնէ, ուր իրեն հաւասար կիները կը մտցնէ որպէս զի ջանայ զայն իր հպատակուհիներն ընել, շատ լաւ կը տեսնէր որ աղջիկը պիտի տիրապետէր ընդհուպ։ Ի՛նչ տարօրինակ բան էր այն սրտի սեղմումը զոր ինք զգացած էր, երբ ամենուն աչքերն Անէթին վրայ դարձած էին, որուն ձեռքէն նկարիչը բռնած և պատկերին քով կեցուցած էր։ Յանկարծ իրեն այնպէս թուած էր որ ա՛լ անհետացած, իշխանութենէն զրկուած, գահէն ինկած էր ինք։ Ամենքն Անէթին կը նայէին, ոչ ոք իրեն դարձած էր։ Ա՛յնչափ վարժուած էր շնորհաւորութիւններ ու փաղաքշիչ խօսքեր լսելու, ամեն անգամ որ իր պատկերը դիտէին, այնչափ վստահ էր գովեստալից ֆռազներ ընդունելուն՝ որոնց կարեւորութիւն չէր տար, բայց որոնցմէ նորէն փայփայում մը կը զգար՝ որ այդ լքումն, այդ անակնկալ ձեռնթափութիւնն, այդ հիացումն որ յանկարծ ամբողջովին աղջկանը վրայ կը դառնար, զինքն աւելի վրդոված, զարմացուցած, յուզած էին քան որ և է հակառակորդուհւոյ հետ մրցանք որ և է պարագայի մէջ։

Բայց որովհետեւ այն տեսակ բնութիւն մը ունէր, որ, ամեն տագնապներու մէջ, առաջին վհատութենէն յետոյ, կը հակազդէր, կը մաքառէր և մխիթարութեան պատճառներ կը գտնէր, մտածեց որ աղջիկն ամուսնանալուն պէս, երբ նոյն յարկին տակ ապրելէ դադրէին, պիտի վերջանար այն ատեն այդ մշտատեւ բաղդատութիւնն որ կը սկսէր անհանդուրժելի երեւիլ իրեն իր բարեկամին աչքին առջեւ։

Սակայն, ցնցումը շատ սաստիկ եղած էր։ Տենդ մը ունեցաւ և չկրցաւ քնանալ։

Առաւօտուն, խոնջ և ուժասպառ արթնցաւ, և այն ատեն անդիմադրելի պէտք մը զգաց կազդուրուելու, սփոփուելու, օգնութիւն փնտռելու մէկէն որ կարենար բուժել իր այս բոլոր վիշտերն, այս բարոյական ու ֆիզիքական բոլոր տառապանքներն։

Ինքզինքն իրօք այնչափ անհանգիստ, այնչափ տկար կը զգար, որ մտքէն անցուց բժշկին խորհուրդ հարցնել։ Թերեւս ծանր հիւանդութիւն մը վրան եկած էր, որովհետեւ քանի մը ժամուան մէջ այդպէս յաջորդաբար տանջուիլն ու հանդարտիլը բնական բան մը չէր։

Նամակով կանչել տուաւ զայն, և սպասեց։

Ժամը տասնմէկին մօտ եկաւ բժիշկը։ Այն աշխարհիկ լուրջ բժիշկներէն մէկն էր, որոնց շքանշաններն ու տիտղոսները կ՚երաշխաւորեն իրենց կարողութիւնն, որոնց հնարագիտութիւնը կը հաւասարի գէթ իրենց հմտութեան և որք մանաւանդ կանանց հիւանդութիւններուն համար՝ գեղեցիկ ճարտար խօսքեր ունին։

Մտաւ ներս, բարեւեց, նայեցաւ հիւանդին, և ժպիտով մը.

—Օ՜, բան մը չկայ։ Ձեր աչքերուն պէս աչքեր երբ մարդ ունենայ, երբեք հիւանդ չըլլար։

Կոմսուհին իսկոյն երախտապարտ զգաց ինքզինքն այս առաջին խօսքին համար, և պատմեց անոր իր տկարութիւններն, իր ջլատումներն, իր մելամաղձութիւններն, ապա, առանց շեշտելու, իր դէմքին խռովիչ այլայլումներն։ Իրեն մտիկ ընելէ յետոյ ուշադիր ձեւով մը, ախորժակէն զատ ուրիշ բանի մը վրայ հարցում չընելով սակայն, որպէս թէ գիտնար այդ կանացի հիւանդութեան թաքուն բնութիւնը, բժիշկն ականջեց ու զննեց զայն, մատին ծայրովը ուսերուն միսը շօշափեց, ձեռքովը թեւերը կշռեց, անշուշտ անոր միտքը գուշակած և հասկցած ըլլալով՝ բոլոր քօղերը վեր առնող գործնականագէտի նրբամտութեամբը՝ թէ աւելի գեղեցկութեանը համար խորհուրդ կը հարցնէր իրեն քան թէ առողջութեանն, ապա ըսաւ.

—Այո, անարիւնութիւն կայ, ջղային յուզումներ։ Զարմանալի չէ, քանի որ մեծ ցաւ մը ունեցած էք։ Պզտիկ դեղագիր մը կը գրեմ ձեզ հիմայ որ ատոնք ամենքն ալ կը կարգադրէ։ Բայց ամեն բանէ առաջ, զօրացուցիչ բաներ ուտելու է, մսի հիւթ առնելու է, ջուր խմելու չէ, այլ գարեջուր։ Ես կ՚ըսեմ ձեզի թէ որն է ամենէն լաւ տեսակը։ Շատ արթուն մի՛ մնաք, բայց կրցածնուդ չափ քալեցէք, շատ քնացէք և քիչ մը գիրցէք։ Ահա ինչ որ կրնամ խորհուրդ տալ, իմ գեղանի յաճախորդուհիս։

Կոմսուհին մտիկ ըրած էր մեծապէս շահագրգռուելով, և ջանալով գուշակել զօրութեամբ իմացուած խօսքերն։

Վերջին բառին իմաստն հասկցաւ։

—Այո, նիհարցած եմ։ Ատեն մը քիչ շատ մսոտ էի, և ինքզինքս թերեւս տկարացուցի ժուժկալութեամբ սնունդ առնելով։

—Հարկաւ։ Վնաս մը չունի նիհար մնալն երբ միշտ նիհար եղած է մարդ, բայց երբ սկզբունքով կը նիհարնայ, միշտ ծայրը բանի մը կը դպչի։ Բարեբաղդաբար շուտ կը դարմանուի ասիկա։ Մնաք բարով, տիկին։

Հիմակուընէ կը սկսէր կոմսուհին աւելի աղէկ զգալ ինքզինքն, աւելի աշխոյժ, և ուզեց որ նախաճաշին համար երթան բերեն բժշկին ըսած գարեջուրն, ամենէն մեծ վաճառատունէն, որպէս զի աւելի թարմ ըլլայ։

Սեղանէն կ՚ելնէր երբ Պէռթէն ներս մտաւ։

—Նորէն ես եմ, միշտ ես եմ, ըսաւ։ Եկայ ձեզի բան մը հարցնելու։ Այսօր գործ մը ունի՞ք։

—Ոչ, բան չունիմ, ի՞նչ կայ։

—Անէ՞թը։

—Նմանապէս։

—Այն ատեն, կրնա՞ք ժամը չորսին մօտերն ինծի գալ։

—Այո, բայց ի՞նչ բանի համար։

(Շարունակելի)

Իսկ Գեր. Այվազեանի վան ժամե-
լէն մինչ օրս, ժողովրդեան դասերէն
ամեն կարգի անձինք, զանազան ար-
հեստապետութեանց ներկայացուցիչք
կը փութան բարի գալուստի, զորս
սիրալիր կերպիւ ընդունելով, կը յոր-
դորէ չի յարել ո՛չ մի կուսակցու-
թեան.

մէ հետեւեալ մի քանի տողերը կրնանք
քաղել.

«Բաղդաւոր է ճէյմս Պրայս որ ար-
ժանացաւ վերելից ի կատար... այլ բաղ-
դաւոր և այնու՝ որ ձեզի պէս տաղան-
դաւոր մէկը ի լոյս ընծայեց իւր գը-
րուածքն. Ձեր թարգմանութիւնն այն-
քան ընտիր է որ կարող եմ ասել թէ ար-

ՅՈՎՀԱՆ. ԷՖ. ԳԱԼԸՆԵԱՆ

ԵՂԲԱՅՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԱԴԱՄԵԱՆԻ

ԽՄԲԱԳԻՐ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ ԼՐԱԳՐՈՅ

Ցետ անողոք հիւանդութեան այսօր
կնքեց իւր մահկանացուն, Քօրթաքէօյ
իւր բնակարանը, ի հասակի 52 ամաց,
ի խոր սուգ համակելով իւր մայրը,
զաւակունքը, եղբարքը, քոյրերն, ա-
մուսինն եւ համայն ազգականքն ու
բարեկամները.

Ցուղարկաւորութեան տխուր հան-
դէսը պիտի կատարուի վաղը չորեք-
շաբթի՝ յունիս 12 ի ժամ 8, Սկիւ-
տար Եէնի մահալլէ ի Ս. Կարապետ
եկեղեցւոյ, ուր փոխադրեալ է մար-
մինն, և անտի պիտի ամփոփուի տեղ-
ւոյն գերեզմանատունը։

11 Յունիս 1891, Կ. Պոլիս

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ
ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Եէմէնի կուսակալ և է. զօրաբա-
նակին հրամանատար անուանեցաւ Ֆէ-
րիդ Հասան Էտիպ փաշա, անդամ Զի-
նուորական Քննիչ Յանձնաժողովոյ։

— —

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուե-
ցաւ կայս. պալատան ուտեստի ամ-
բարանոցին տնօրէն Հիւսէյին պէյի և
կարասեաց տնօրէն Աքիֆ պէյի, ի
վարձատրութիւն իրենց բարւոք պաշ-
տօնավարութեան։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Մա-
նասդըրի երեւելիներէն Ապտիւրրա-
զագ պէյզատէ Զիհնի պէյի, իւր ար-
ժանաւորութեանը համար։

— —

Ի ՀԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Դատական նախարար Վահմ. Րիզա
փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և
ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները.

ԱՈՒՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
ԱՏԱՄԱՆՑ

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏՆԵՐ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Ա. ԳԸԼՃԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Պաղչէ-Գաբու Ռուսական շո-
գենաւային ընկ. ճիշդ դիմացը թիւ 14 Ատամնա-
բոյժ Ա. Գըլըճեանի սենեակը. կը վաճառի նաև
Չրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու խանութը և
Սկիւտարի Նաւամատոյցը Ջրավաճառ Սերոբիկ
աղայի խանութը։

Գին 2 դահեկան 2—3

ԱԶԴ

Պ. Քալֆօբուլօ եղբարք պատիւ
ունին ծանուցանել հասարակութեան
թէ իրենց նորաձեւութեան վաճա-
ռանոցը փոխադրած են ի Բերա, Մեծ
փողոց, թիւ 345, Պոն-Մարշէի դիմաց։
Այս առթիւ ամեն տեսակ նիւթոց
վրայ կարեւոր զեղչեր կատարուած են։

8—25

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱԶԳ ՕՐՈՒԱՆ

ՅՈՒՆԻՍ 23 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ԵՐՐԵԱ՞Կ ԹԷ ՔԱՌԵԱԿ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, արտա-
քին գործոց խորհրդական Սըր Ճէյմս
Ֆերկիւսըն յայտարարեց թէ անգլիական
կառավարութիւնը մասն չունի երրեակ
նիզակակցութեան մէջ, և ադոր վերա-
բերեալ ոև է ձեռնարկ չէ բրած. Կարելի
չէ պահանջել որ կառավարութիւնն ե-
րեսփոխանական ժողովոյն հաղորդէ սոյն
նիզակակցութեան պայմանները, զորս խոր-
հրդաւոր ըլլալով իմացած կրնայ լինել և
որոց հրատարակումն արժան չեն դատած
շահակից կառավարութիւնք։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ԿԱՒԿԱՍԻԱ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց ([illegible])	20 11
Բերայի մէջ	— —
Այսառաւօտ բացուեցաւ	20 9
[illegible]	20 9 1/2
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	80 6
» » ժամ 5ին	79 36

[illegible]

Փոխառութիւն	A Սէրի	43
»	B »	23 5/8
»	C »	20 9

[illegible]

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Օսմ. Լր.	5 07
Քրէտի ժէնէրալ	» »	9 14
Պանք տը Գալաթա	» »	5 37
[illegible]	» »	4 33
Ռէժի	» »	15 09
Թրամուէյ	» »	595
[illegible]	[illegible]	71 1/2
Բաժնեթուղթ Լավրիօսի	[illegible]	150

[illegible] ԴՐԱՄՆԵՐ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 5
Անգլիական ոսկի	»	109 38
Մաճար (գերմանական ոսկի)	»	106 20
Իմբէրիալ	»	89 20
[illegible]	»	51 10
Ռուպլի Թղթադրամ	»	7 90
Մէճ. արծաթ. ([illegible])	»	108 4
Հինգնոց	»	103
Մեթալիք	»	101
Թաափլիէ	»	19
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Բարիզ, 23 Յունիս, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 20
» » 4 1/2 %	105 30
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 65
Օսմանեան երկաթուղի	71 75
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	350
Պանք Օթօման	591 25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —
Քրէտի Լիօնէ	805
Իտալական Ռանթ 5 %	94 10
Հելլէնական 5 % (1884)	443
[illegible] (1890)	420
Եգիպտական միացեալ	488 75
Պանք տը Բարի	810
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	463 75
Ռիօ Թինթօ	590
Մէքսիքանօ	688 75
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	367 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 27

Լոնտրա, 23 Յունիս, ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	95 1/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	18 7/16
» » » Ա.	43
» » » Բ.	23 5/8
» » » Գ.	18 7/16
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	13 1/2
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	96 3/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	91 7/8
Ռիօ Թինթօ	23 3/8
[illegible] (փոխառ. [illegible])	102 1/4
Հելլէնական 5 %	87 1/4
Մօնօփոլ »	67 1/2
Ռուսական 1890	98 3/4
Ալոբիի երկաթուղի	22
[illegible] երկաթուղի	16
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 460

Վիէննա, 23 Յունիս, ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	34 40
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	160
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	117 60
» Փարիզի »	46 35

Բերլին, 23 Յունիս, ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	20 35
» Փարիզի »	80 30
Ռուբլի Թղթադրամ	237 50
Օսմանեան երկաթուղի	73 50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 25

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 23 Յունիս, ժ. 4 վ. 40 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 22 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	18 65
Օսմանեան երկաթուղի	71 75
Օսմ. Ռէժի	351 25
[illegible] թիւրք	420
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	464 37 1/2
Պանք Օթօման	591 87 1/2
Ռիօ Թինթօ	591 25
Օսմանիյէ	366 25

ՆԱՄԱԿ ԱՆԳԼԻԱՅԷ

ԳԻՒՂԱՑԻՆ ՏՕՆ ՄԸ.— ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ ԵՒ ԶՈՒԱՐՃՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— ԲԱՑՕԹԵԱՅ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՄԸ

Անցեալ շաբաթ, կէս օրէ քիչ մը վերջը տեղւոյս շրջակայքը գտնուող գիւղերու մէջ տեսակ մը ոգեւորութիւն կը տեսնուէր։ Կէս օրէ երկու ժամ յետոյ կը լսենք նուագարանաց ձայներ, և բոլոր գլխաւոր ճամբաներու մէջ կը նշմարենք միեւնոյն ուղղութեամբ շարժող բազմութիւններ. ապա և յայտնի է թէ մասնաւոր բան մը կայ. առանց դժուարութեան կը գտնենք թէ երկրին այս մասի գինեհատից ընկերութեանց տարեկան տօնն է այս օր։ Շաբաթ առաւօտն շատ խոստմնալից սկզբնաւորութիւն մը չէր օրուան համար, այլ բարեբաղդաբար շուտով բացուեցաւ օդն որով և այդ օրուան տօնի անհամբեր սպասողք բոլորովին յուսահատ չեղան։

Իմ նպատակս արդէն զբօսնուլ և «բան տեսնել» ըլլալով, կը միանամ անցնող խումբերէն միոյն հետ. Նուագածուաց երկու խումբեր կ'ընկերակցին բազմութեան։ Անկարելի է անշուշտ սպասել անգղիական նուագածութիւն այս կարգի գիւղերու մէջ, բայց պէտք է շեշտեմ անկեղծօրէն թէ նուագածուաց սա խոնարհ խըմբակն արժանի է ամեն գովասանաց։ Աւելի եւս պէտք գնահատենք սոցա կարողութիւն երբ ըմբռնենք թէ այդ խումբի իւրաքանչիւր անդամն հասարակ գործաւոր մ'է և ասոնցմէ ոչ մին է նուագածու արհեստիւ. ապրուստի համար ուրիշ արհեստ ունին նուագածուաց այդ խմբակի անդամք և սակայն նուագածութեան համար եւս սէր ունենալով՝ իրենց մէջը կազմած են խմբակ մը եւ ահա հետեւեանքն. ասա գրեթէ ամեն գիւղ ունի իր յատուկ խմբակը նմանօրինակ դրութեամբ։

Շարունակելով մեր ընթացքը կը հասնինք վերջապէս ընդարձակ դաշտ մը, ուր կանգ կ'առնունք հետեւելով առաջնորդաց. Հարիւրաւոր փոքրիկ տղայք եւս կը մասնակցին այս տօնի և իրենց համար խրօք անմոռանալի օր մը ըլլալ կ'երեւի այդ օրն։ Կը տեսնենք 20-30 տղայք մէկ կառքի մը մէջ, ուրախ զուարթ, մանկական անհոգութեամբ և անտարբերութեամբ, սոցա համար այս ցոյցի նպատակը մեծ նշանակութիւն մը չէր կրնար ունենալ, այլ ի՛նչ փոյթ, իրենք մեծերուն չափ, եթէ ոչ աւելի, կը վայելէին օրուան հանդէսն։ Կէս օրէ իբր երեք ժամ յետոյ, ամբողջ բազմութիւնն հաւաքուած էր միեւնոյն որոշեալ դաշտին մէջ, ըստ կարգադրութեան։ Հարիւրաւորներ փութացած էին ներկայ գտնուիլ անդ, ոմանք անշուշտ օրուան դատն պաշտպանելու համար, իսկ շատեր ալ թերեւս օրուան զուարճութիւններ վայելելու. ի՛նչ որ ալ լինի բուն շարժառիթն, աւասիկ հոս հաւաքուած են հարիւրաւորներ. աստ անդ ալ կը ծածանին գինեհատական կազմակերպութեանց դրօշակներն։ Ժամը երեքէն մինչեւ հինգ ամեն ոք ասդին անդին երթալով ժամանակ կ'անցունէ. իսկ ժամը հինգին կը դիմենք դաշտին մէջտեղը կանգնուած վրանին, դաւաթ մը թէյ և քիչ մը բան ուտելու համար. այդ վրանը կը ծառայէր իբրեւ առժամեայ ճաշարան և իր ընդարձակութեամբն հարիւրաւորներու համար հաճելի ապաստարան մը դարձած էր։ Գիւղացիներու մէկ մեծ մասն ալ յատուկ պատրաստութեամբ եկած էր աստ. Սոքա իրենց հետ բերած են իրենց ուտելիքը եւ ծառոց տակ առանձնանալով հաճելի կերպիւ կը գոհացնեն իրենց պէտքը։

Բացօթեայ գումարման համար որոշեալ ժամն է 7.30, ապա եւ թէյի և ճաշի մէջտեղ զբօսնելու բաւական երկար ժամանակ մը կայ. Հարկ է ըսել թէ այդ ընդմիջեալ ժամանակն արդիւնաւոր կերպիւ գործածեցին ընկերութեան դեռատի անդամք մինչ ալեւոր հայրեր եւ մայրեր եւս այս վերջնոց խաղերու եւ զուարճութեանց ականատես լինելով ո՜ գիտէ ի՛նչքան կը հրճուէին։ Ինձ համար նոր բան մ'էր տեսնել անգղիացի գիւղացւոյն խաղերն և զուարճութիւններ, ուստի եւ մասնաւոր հետաքրքրութեամբ կը մասնակցիմ ոմանց եւ կը դիտեմ զայլըս, որոց մասնակցելու համարձակութիւն չեմ ունենար։ Երիտասարդաց համար ոտնագնդակ և cricket սիրելի խաղեր են ամեն ատեն. Կը սկսին ուրեմն այդ երկու խաղերն որք մեծ ոգեւորութեամբ առաջ կը տարուին. Լոնտոնի մեր դպրոցական ակումբի մը մէջ մասնակցած եմ այդ խաղերու, ուստի եւ չեմ վարանիր ընկերանալ մեր գիւղացի խաղացողաց. այս տեղի գիւղացիք եւս ուժեղ մարդիկ են, և ոտնագնդակի ծանօթ ոք պիտի համակրի ինձ կարծեմ, երբ ըսեմ թէ այս գիւղացի Պրիթօններու կօշիկներ եւս հաստատուն բաներ էին, որով և բընականաբար ոտնահարութիւնք եւս մերթ ընդ մերթ զգալի տպաւորութիւններ կը թողուին խեղճ սրունքիս վրայ։ Միակ մխիթարութիւնս սա է սակայն որ այդ խաղի մէջ ամեն բան փոխադարձ է. Վերոյիշեալ խաղերէ զատ ուրիշ կարգ մը խաղեր եւ խաղացողներ կային անշուշտ, բայց ասոնց ամենուն նկատմամբ առանձինն խօսիլ անկարելի է այժմ. Կ'անցնինք ուրեմն պահ մ'ալ դիտել սա մեր քովի զուարթ խմբակն, որ կազմուած է երկսեռ խաղացողներէ. Խնդալու և կանչելու աններդաշնակ ձայներ արդէն մեր կողմէն իսկ կը լսէինք, և այս ամենուն համար չենք զարմանար բնաւ. Կը փորձեմ նկարագրել խաղ մը որ ինձ համար բոլորովին նոր էր և որ կը հաւատամ թէ շատ ընդհանրացած է յԱնգլիա. Հետեւեալն է այդ խաղ.— Երկսեռ խաղացողներ, սովորաբար երիտասարդք և երիտասարդուհիք, կը հաւաքուին և կը կազմեն խոշոր շրջանակ մը իրարու ձեռքէ բռնելով. իմ տեսած այս շրջանակիս մասնակցած են առ նուազն քառասուն երիտասարդք և երիտասարդուհիք. բոլորակը կազմուած է ձեռք ձեռքի տալով. բոլորակէն դուրս են երկու խաղացողք, ըսենք երկու օրիորդք. ասոնցմէ իւրաքանչիւրն ձեռքը ունի թաշկինակ մը և մէկ երկու անգամ բոլորակին շուրջը դառնալով կամացուկ մը երիտասարդի մը ուսին վրայ կը դնէ թաշկինակն. և այժմ կը սկսի խաղին փափուկ և անուշ (ըստ խաղացողաց) մասն. երիտասարդն, որուն ուսին վրայ է թաշկինակը, պէտք է վազէ մինչեւ որ բռնէ օրիորդն որ թաշկինակն իր ուսին վրայ ձգեց. Երբեմն մի քանի վայրկեան վազելէ վերջ միայն կը յաջողի բռնել որսն.— այս է խաղին մարմնամարզական մասը. Բայց գիտէ՞ք ի՛նչ է որսորդին —երիտասարդին— վարձատրութիւնն, երբ մի քանի րոպէ հալածական վարելէ վերջ բռնէ իր որսն — օրիորդն. չչէկնէք, անգլիական սովորութիւն մ'է այս. երիտասարդն կը համբուրէ բռնուած օրիորդն և այդ իսկ բաւական վարձատրութիւն մը կը համարուի երկուստեք։ Ուրիշ երկիրներու խստապահանջ անձանց համար «անամօթ» խաղ մը կ'երեւի այս թերեւս, բայց կը համարձակիմ խորհիլ թէ սովորութիւնն այդպիսի խտիր մը բոլորովին կը վերցունէ մէջտեղէն, թէեւ իմ մասիս չեմ հաւնիր շիտակը Անգլիացւոց այս խաղին, որ յիրաւի այս տեղի երիտասարդաց և երիտասարդուհեաց սիրելի խաղերէն մին է. Քիչ մը անդին ալ կը տեսնենք փոքրիկ մանչեր և աղջիկներ որք իրենց մեծ եղբարց և քերց օրինակին հետեւելով կազմած են մանկական բոլորակ մը և գործը առաջ կը տանին նոյն սկզբամբ. Հո՛ս թերեւս կարելի է քաւութիւն մը գտնել այս սովորութեան մէջ, Լաւծիս նայելով, վերոյիշեալ խաղը ծագում առած է ընտանեկան շրջանակաց մէջ, ուր միայն պահել աւելի խոհեմ ըլլար թերեւս։

Այժմ միթինկի ժամը հասած է և մեծաձայն փողը կը հրաւիրէ ժողովուրդն բացօթեայ գումարման. սոյն հրաւէրի սակայն քիչեր կը պատասխանեն, երիտասարդաց մեծագոյն մասը կ'ընտրեն շարունակել իրենց «անմեղ խաղն»։ Միթինկին համար բեմի տեղ կը ծառայէ բաց կառք մը. հոն է նախագահն՝ համբաւաւոր ծերունազարդ ուսուցիչ մը, իր քովն են մի քանի նշանաւոր անձինք, որք խօսելու պատրաստութիւն կը տեսնեն։ Իւրաքանչիւրին խօսքերն աստ դնել անկարեւոր կը համարիմ, մանաւանդ որ ես ալ շատ հաւատարիմ ունկնդիր մը չէի, փորձուելով շրջագայիլ շարունակ եւ դիտել դաշտին մէջ ցրուեալ բազմութիւնն։ Խօսողներն ամենքն ալ սակայն նպատակ ունէին գինեհատութեան դատը պաշտպանել, «կապոյտ ժապաւէն»ի դրութիւնը յառաջ մղել. խօսողներու մէջ կային երկու ծանօթ անձեր, մին էր նշանաւոր քաղաքագէտ մը Շէֆիլտէ եւ միւսն հռչակաւոր վիրաբոյժ մը. Գիւղացի կիկերոններն եւս ուշադրութեան արժանի են։ Երեկոյին ուշ ատեն բազմութիւնն ըսկըսաւ ցրուիլ, այսպէս վայելելով խիստ զուարճալի եւ օգտակար մայիսի օր մը։

ԱՐՄԷՆ ՖՆՈՒՆԻ

Պաղլօ, Տէրպիշըր
Մայիս 25

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ԱՀՌԵԼԻ ՈՃԻՐ ՅԱՄԵՐԻԿԱ

Միացեալ Նահանգներէն հեռագիր մը անագորոյն ոճրի մը լուրը կը բերէ, վայրագութեան ամենէն սոսկալի նրբութիւններովը գործուած քսան եւ մի ամեայ դեռատի աղջկան մը վրայ, և որ եղերական հետեւանքներ ունեցած է։

Ջօն, Օր. Մոտ Ֆիլնըր, Վիրճինիոյ գաւառին մէջ Ռիչմոնտի գերդաստանին լաւագոյն անդամներէն մին, հարուստ ժառանգորդուհի մըն էր որուն հետ բազում երիտասարդք կը տենչային ամուսնանալ։ Այս խնդրարկուներէն երեքը, Ջօն և Հէնրի Վիլքօքս եղբարք և Պ. Ամոս Քուին, մանաւանդ յոյժ հետամուտ էին աղջկան հետ ամուսնանալու. Բայց Միս Ֆիլնըր նախընտրեց վերջինը։

Անպատուուած, սրտերնին կատաղութեամբ լի, և միաբանելով ուրիշ ոսոխներու հետ, Վիլքօքս եղբարք կ'երդնուն վրէժ լուծել։

Հարսնախօսութեան օրը մօտ էր. Ապրիլ ամսոյ 14ին (Ն. Տ.), Օր. Ֆըլինըր, որ Բէնդուքիի գաւառին մէջ, ի Սանտի-Ռուք բնակող բարեկամներէն միոյն տունը գացած էր քանի մը օր մնալու, դուրս կ'ելնէ՝ ձիով պտոյտ մը ընելու. Այլ եւս չերեւիր. Բարեկամներն, հոգ ընելով, կը սկսին զայն խուզարկել. Մէկ քանի շաբաթ առաջ, այսինքն գրեթէ մէկ ամիս ապարդիւն խուզարկութիւններէ ետք, մանկամարդ աղջկան քանի մը բարեկամներն անտառ մը կը խուզարկէին, երբ անցնելով փայտահատի անբնակ հիւղակի մը առջեւէն, խեղդուկ հեծեծիւններ կը լսեն. Կը խորտակեն դուռն, և այն տեղ աղխոյշ տեսարան մը կը պարզուի իրենց աչաց. Հիւղակին կարծրացեալ հողին վրայ աղջիկ մը կը տարածուէր ոգեսպառ, հազիւ ծածկուած քանի մը գըրգըլեակներով, ամբողջապէս շղթայուած գետինը գամուած ցիցերու. Այս թշուառն, որ նօթութենէ կը հիւծէր՝ կը մեռնէր անդ, ոչ այլ ոք էր, բայց եթէ Օր. Մոտ Ֆիլնըր։

Ազատարարք շատ ուշ կը հասնէին. Խեղճ աղջիկը քանի մը վայրկեան ունէր ապրելու. Շունչի պէս տկար ձայնով մը որ հոգեվարի հեծկլտուքներէն կ'ընդհատուէր, կրցաւ ըսել, քանի մը բառով, թէ ամսէ մը ի վեր այն տեղ շղթայուած էր՝ իր դահճներուն՝ Վիլքօքս եղբարց՝ խոշտանգանաց և վայրագութեանց ենթարկուած։

Յետոյ, վերջին շունչն աւանդեց. Բարեկամներն առին տարին անոր ծիւրած խեղճ մարմինը։

Հրէշային մանրամասնութիւն. այն թշուառականներն որք զայն կը մեռցնէին քիչ քիչ չորս շաբաթէ ի վեր, ջախջախած էին անոր ձախ բազուկն ու ձախ սրունքը. Տարաբախտուհին, վերջին շունչը տալէ առաջ, ահռելի ցաւեր քաշած ըլլալու էր։

Երբ մեռեալը թաղեցին, իր բարեկամները մտածեցին գտնել ոճրագործները. Քանի մը խումբերու բաժնուելով՝ խուզարկութեան ելան. Մարդկային սրտայոյզ հալածում մը եղաւ այս, որ երկար շուեց, որովհետեւ Վիլքօքսներն հեռի չէին. Յանկարծակի պաշարուելով զիրենք հալածողներէն, ամենեւին չդիմադրեցին։

Երբ տեսան որ ոճիրն երեւան ելեր է, խոստովանեցան ամեն բան. իրենց ըսածին նայելով, երբ անտառէն կ'անցնէին, կը տեսնեն Օր. Մոտն որ ձիով կը մօտենար, և զինք չտեսնել կը ձեւացնէր, անոնք կը յարձակին ձիուն վրայ, որ կը խրտչի և սանձարձակ կը սկսի արշաւել՝ ձիաւորը վար նետելով։

Իր անկման մէջ, մանկամարդ աղջկան սրունքն ու բազուկը ջախջախուեր են. Այն ատեն դաւաճանները մարած վիճակի մէջ նոյն հիւղը փոխադրեր են զայն, կրցածնուն չափ դարմանելով։

Երբ վիրաւորեալը կը սթափի, առջեւը կը տեսնէ իր դաւադիրներն, որք իրեն կը թողուն ընտրել իրենց մէջէն այն որուն հետ կուզէր ամուսնանալ. Կը մերժէ. Այն ատեն թշուառականները քուէի կ'ենթարկեն զայն. Ջօն կը շահի և կ'ըսէ խեղճ աղջկան թէ եթէ չուզէ իր կինն ըլլալ՝ պիտի սպանէ զինք. Մոտ մէկ պատասխան միայն կ'ունենայ. «Մահը նախադաս կը համարէր»։ Երկու եղբայրք այն ատեն իրենց հսկողութեան ներքեւ կը պահեն զայն հիւղին մէջ։

Օր մը որ հեռացած էին անտի, փախչիլ փորձած էր Մոտ. Այն ատեն սկսած էին խոշտանգել զայն. Վիճակն օր աւուր վատթարացած էր. Այն վայրկենին յորում թշուառ աղջիկը գտնուեցաւ, կը մտածէին իր բարեկամներէն միոյն տունը տանիլ զայն և երկրէն հեռանալ։

Երբ այս խոստովանութիւնն ըրին, զոր իրենց ձեռօք գրեցին և ստորագրեցին, Ջօն և Հէնրի Վիլքօքս հարցուցին թէ ի՞նչ վիճակ պահուած էր իրենց.

Այն ատեն Ամոս Քուին, մեռեալին նըշանածն, յանկարծ անոնց առջեւ կ'ելնէ սոսկալի, իր կրկնհարուածեան ատրճանակն ի ձեռին. Երկիցս կրակ կ'ընէ երիտասարդը. Երկու թշուառականները կ'իյնան գանկերնին ջախջախուած։

Արդարութիւնն ի գործ դրուած էր։

— —

ԳՈՒՆԱՏՈՒ ԼՈՂԱՐԱՆ

Ամերիկեան թերթ մը հետեւեալ հետաքրքրաշարժ դէպքը կը պատմէ.

Ի Նիւ-Եորք, արժանաւոր դերասանուհի մը սոյն քաղաքին առաջնակարգ հաստատութեանց միոյն մէջ ծծմբային լոգարան մը ապսպրած ըլլալով, որոշեալ ժամուն իրեն վերապահուած խուցը կ'երթայ՝ ընկերակցութեամբ իր սենեկապանուհւոյն, բայց հազիւ լոգարանին մէջ մտած, աղախինը կը սկսի ճիչեր արձակել, ահաբեկած իր տիրուհւոյն կրած արագ կերպարանափոխութենէն, տիրուհին՝ որ, հինգ վայրկենին մէջ, խափշիկի մը չափ սեւ եղած էր։

Նոյն ինքն դերասանուհին այնքան կը սարսափի այս փոփոխութենէն որ, կը կորսնցնէ ինքզինք ու անկենդան կը փռուի տախտակամածին վրայ։

Հաստատութեան պաշտօնեայներն հազիւ կը համարձակին օգնութեան հասնիլ խեղճ կնոջ. Բայց անմիջապէս կը բացատրուի ամեն բան. Փութանակի կոչուած բժիշկ մը կը հաստատէ թէ դերասանուհին սովորութիւն ունէր ներկել դէմքը, բազուկներն և մարմնոյն մէկ մասը՝ տեսակ մը քրէմով խառնուած զինկի զօրաւոր բաղադրութեամբ, որ, ջուրին մէջ ծծումբին հետ միանալով, յառաջ բերած էր վերոգրեալ զարմանալի արդիւնքը։

Իսկոյն ուրիշ լոգանք մը կը պատրաստուի տարաբախտ արւեստագէտին որ, եռոտիւրի գործածութեամբ, անմիջապէս իր բնական գոյնը կը վերստանայ։

— —

ԿԱՊԻԿԷ ՄԸ ԱԶԱՏՈՒԱԾ

Բժիշկ մը կը տառապէր կոկորդին մէջ ունեցած մէկ պալարէն. Շունչը դժուարաւ կ'առնէր կուտար։

Մէկ քանի արուեստակիցներ, ի խորհրդակցութիւն գումարուելով, շնչափողը կտրելու որոշում տալու վրայ էին։

Այս վճռական վայրկենին, կապիկ մը —տան բարեկամը— որ սենեկին մէջ կը գտնուէր, տեսաւ ծխափայտ մը ծխախոտով լեցուն, որ մուխի թելիկ մը կ'արձակէր և զոր Նիքօթինի սիրահար բժիշկ մը դրած էր չըմինէին վրայ։

Հանճարեղ կենդանին կ'առնէ զայն և մարդու մը պէս վեր կը քաշէ, միանգամայն մեծ հաճոյք զգալ ձեւացնելով. յետոյ, բժիշկին գլխարկն եւս կը դնէ, որուն տակ կիսովին աներեւոյթ կ'ըլլայ իր պզտիկ գլուխը։

Ի տես կենդանւոյն, հիւանդ բժիշկն այնպիսի մեծագոյն քրքիջ մը կ'արձակէ որ պալարը կը ճեղքուի։

Ազատա՛ծ էր, իր կապիկին ձեռօք բուժուած։

— —

ՆՐԲԱՄԻՏ ՆԿԱՐԻՉ ՄԸ

Առողջապահիկ տան մը մէջ եռանդուն նկարիչ մը կը գտնեն, որ, շիտակն ըսելով, զուրկ չէր նրբամտութենէ։

«Տեսէք, կ'ըսէր, իր գործասենեկան այցելող անձանց, աւասիկ շինած վերջին հրաշակերտս» կը նայէին եւ կտաւ մը տեսնելով, բոլորովին մերկ, առանց ամենափոքր նկարի, կ'ըսէին իրեն. Ի՞նչ կը ներկայացնէ այդ։

—Ասիկա, կը պատասխանէր, Եբրայեցւոց անցնիլն է կարմիր ծովէն։

—Ներեցէք, բայց ո՞ւր է ծովը։

—Քաշուած է։

—Եբրայեցիներն ո՞ւր են։

—Անցած են։

Աւասիկ նկարչութիւնն պարզ, միամիտ եւ առանց յաւակնութեան։

— —

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի ամենէն նրբամիտ փաստաբաններէ մին անցեալ տարի ապահովագրական ընկերութեան մը գրասենեակը կը ներկայանայ։

—Իւրաքանչիւրը մէկ Փրանք արժող երեք հազար գլանիկներ ունիմ, կ'ըսէ տնօրէնին. կ'ուզէ՞ք ապահովագրել զայնս ընդդէմ հրդեհի 3000 Փրանքի փոխարէն։

Տնօրէնը կ'ընդունի առաջարկն և կանոնաւոր ապահովագիր մը կը յանձնէ նմա։

Անցեալ փետրուար ամսուն, փաստաբանը ընկերութեան կեդրոնատեղին կը ներկայանայ և երեք հազար Փրանք կը պահանջէ. Գլանիկներն այրեցան, կ'ըսէ, պէտք է որ փոխարէնը վճարէք ինձ։

—Մենք տեղեկութիւն չունինք այդ հրդեհէն, կը պատասխանէ տնօրէնութիւնը, մանրամասնութիւններ ու ապացոյցներ տուէք մեզ։

—Շատ աղէկ, կը յաւելու փաստաբանը. ես ինքս ծխեցի 3000 գլանիկներն. աւասիկ վկայագիրն՝ երեք պատուաւոր անձերէ ստորագրուած և վաւերացուած։

Ընկերութիւնը մերժելով վճարել, փաստաբանը դատ կը բանայ անոր դէմ։

Դատարանն հաստատելով որ ապրանքն ապահովագրուած էր և հրոյ ճարակ եղած, ընկերութիւնն իր պարտքը վճարելու կը դատապարտէ։

Վերջերս, ընկերութիւնն ըստ կարգի դատի կ'ենթարկէ փաստաբանն՝ ապահովագրեալ գոյքը կամովին այրած ըլլալուն համար։

Այս յանցանք խստիւ պատժուած ըլլալով օրինաց կողմէ, փաստաբանը կը դատապարտուի բոլոր ծախսերը վճարել որք կը հասնին 6000 Փրանքի։

Շատեր կը ծիծաղին այս զուարճալի դատին վրայ, այլ այս ծիծաղներն ի նըպաստ փաստաբանին չէին։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տ.

Ստորագրեալքս պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան և պատուարժան յաճախորդաց թէ՝ ապահովագրական Քուին ընկերութիւնը՝ մի ուրիշ ապահովագրական ընկերութեան հետ ձուլուած ըլլալով՝ որոշած ենք պահել այս Ընկերութեան գործակալութիւնը, որուն իբր լիազօր ներկայացուցչութիւնն ընդունած ենք։

Այս ընկերութիւն՝

ՌՕՅԸԼ ԷՔՍՉԷՆՋ ԷՆՇԸՐԸՆՍ ՔՈՐՓՈՐԷՇԸՆ

Հիմնեալ 171 տարիէ ի վեր

Անգլիոյ ամենէն հին, ամենէն յարգելի և պատուաբեր անուն վայելող ապահովագրական ընկերութեանց մին է։

Սիրելի է մեզ յուսալ թէ պիտի հաճիք շարունակել այն վստահութիւն որով պատուած էք զմեզ և թէ մեզ պիտի վստահիք հրդեհի դէմ պատահական վըտանգներու պաշտպանութիւնն, այն յուսով որ, ինչպէս անցեալին մէջ, այժմ եւս պիտի պաշտպանենք ձեր շահեր՝ մեր անձնական շահերուն պէս։

Ց. Վ. ՌՈՒԹՈԼ

Կ. Պոլիս, Պահճէ քաբու
Ռուսթէմ Խան 1—10

Բժշկական մարմնոյն խոստովանութեանը նայելով, ԲԵԼԼԸՐԻԷԻ ՔԻՆԻՆԸ դեղերուն իշխանն է. Կլոր պզտիկ գնդիկներու մէջ դրուած է և իբր երաշխաւորութիւն իր զտութեան կը կրէ ԲԵԼԼԸՐԻԷԻ անունը. Դառնահամ չէ և շատ աւելի արագ կը ներգործէ քան դեղահատներն ու դրօշմահատները. Իւր ներգործութիւն ստոյգ և արագ է ընդդէմ գլխի հիւանդութեանց, ջղացաւութեանց, ընդհատական ու ճահճային ջերմերու, յօդացաւերու, կաթուածի, եւ աշխատութենէ, ճամբորդութենէ, տքնութենէ յոգնած անձանց ուժն անեղծ կը պահէ. Մէկ գրնդիկը շատ աւելի ազդեցութիւն կ'ընէ քան դաւաթ մը քինքինայի գինին։

ԱԶԴ

ՔԻՒՆԱՐՏ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

CUNARD

Cherbourg շոգենաւը, Նաւապետ Ռօթուէլ, աստ հասաւ։

ՍԳՈԴԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սգոդ և Պոուն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրուի ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երզագ անպարը իչուն ալընաճագ ինկիլիզ փիրինճ իլէ սօղան վէ փուրունիյէ էքսթրա խավաիրմաչէթ մադրէնըն մինագասասընա պաշլանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն փազար վէ չարշամպիհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Հազիրան 307 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թարապուլուսը Ղարպ ֆըրգասը իչուն միւպայաա օլունաճագ օլան իքի նիւզ դըրդ պին դըյէ ինկիլիզ փիրինճինին իհաասընա թալիպ օլանլար թարիխի իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա դատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Հազիրան 1891
Նօ. 39 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Դ[illegible] պուլունան ասաքիրը չահանէ իչէ հայվանաթը իտարէսի իչուն իւչ ևիւզ ևէտի սէնէսի թէմմուզը իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ մաշալիճէ միւնագասայա գօնուլան հըմթա իլէ չալիրին Տէրսաատէթտէ իթաասընա թալիպ օլանլարըն թարիխի իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա դատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Հազիրան 1891
Նօ. 40 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մարաշ վէ Զէյթունտա պուլունան ասաքիրի չահանէ իչուն իւչ ևիւզ ևէտի սէնէսի հազիրանընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ մաշալիճէ միւնագասայա գօնուլան էրզագըն իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն թարիխի իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա դատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Հազիրան 1891
Նօ 41 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Միւպայաա օլունաճագ էվվէլճէ իլան գըլընան պիր պուչուգ միլիօն գըրէտէն իքի միլիօն գըրէհէ գատար կիւհաչի պէհէր գըրէսի ևիրմի պէշ պարաեա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանըն օն աթդըզընճը չէհարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէքի վէ իրթէսի կիւնիւ ևիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ, իթաասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 Հազիրան 1891
Նօ. 42 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մէրքէզը սալթանաթը սէնիյէտէ պուլունան պիլճիւմլէ ասաքիրը չահանէ մուայէնաթը իչուն միւպայաա օլունաճագ լահմըն իթաասընա թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէևէնլէրին հազիրանըն օնպէշինճի կիւնինէ դատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Հազիրան 1891
Նօ. 36 2—3

Ի Լ Ա Ն

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Էվվէլճէ տախի իլան գըլընմըշ օլդուղու իւզրէ պիլճիւմլէ ասաքիրը չահանէ ալայ վէ թապուրլար իլէ խասթախանէլէր լազըմէսի իչուն միւպայաա օլունաճագ էճզայի թըպպիյէ վէ պայթարիյէ վէ ալաթը ճէրահիյէ վէ էտէվաթը իսփէնճարիյէ վէ սայիրէնին իթաասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա դատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Հազիրան 1891
Նօ. 37 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ֆիրուզմթ օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան տէօրթ ևիւզ պին գըյէ քէփէք ինճէ քէփէք օլըրը վէ պէհէր ճէտիտ գըյէսի լիրա ևիւզ դուրուշտան օն տէօրթ պուչուգ փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանըն օն իքինճի չարշամպիհ կիւնինէ գարարը գաթիսինին իթասը վէ իրթէսի կիւնինէ տախի ևիւզտէ պէշ զամմը գապուլ խուսուսլարը մուգարրէր օլմաղլա իշթիրաքընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Հազիրան 1891
Նօ. 38 2—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ՅԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000 — **"ՖԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրքը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ ամէն ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյ, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Փռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	» 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14,135,925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Փռանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ Փռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 փռանք

Լիազօր Ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14. 16

MIGRAINES, MAUX DE TETE
GUARANA

Բարիստէ մուզիմ էնդաճէ նրիմօլ վէ Գումրաանէնասըրնըն Թէրթիպ էթմիշ օլտուղու Կուարանա նամ իլյաչ Թօզունան պիր բաքէթ, պիր աղ չէքէրլի սու իչինտէ էրիտիլիպ իչիլտիքտէ, Միկրէն տէնիլէն պաշ աղրըսընը, վէ սինիր աղրըսընը, վէ սայիր էնչէտիա պաշ աղրըլարընը տէֆ իտէր: Սանճը, խանչ, վէ ամելէյ տախի բէք Փայտէլի տիր: Աֆիօն վէ պիւմիւթ կիպի դապլըշ վէրիճի մուալիճէլէր եէրինէ պու մուալիճէ զուլլանըլսա տահա էյի տիր, վէ հէմէն զանէ պիր եէրէ հէմ իթտիֆագ: Հէր պիր գուլթուտա 12 բաքէթ պուլունուր, իսգիրինտէ տախի Նրիմօլ վէ Գումրանեաըրնըն իմզասը վարտըր։

Բարիստէ վիվիէնսօզաղընտա 8 Նումէրօ իլէ մուրաջջամ մաղազասը վէ սայիր մէշհուր էճզախանէլէրտէ պուլունուր. C

ԱՄՐԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱ [ՍԱՓԱՐՆԱ] ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Գարնան մէջ, երբ բնութիւնը կը վերանորոգի, մարդկային բնութիւնն ալ կը կարօտի նորոգման մը։ Մաքրուիլ կը խնդրէ արիւնն, որպէս զի մարմինն ազատ պզտուցներէն, պալարներէն, եւունդներէն որք բազմաց վրզը, երեսն եւ. կը ծածկեն, և ընդհանրապէս մորթային հիւանդութիւններէն, որք յայտարար նշան են արեան անմաքրութեանց։ Եւ այս մաքրութեան յարմարագոյն ժամանակ նկատուած է միշտ գեղեցիկ եղանակը։

Փորձով գտնուած է թէ Սափարնայի արմատն է լաւագոյն միջոց արեան մաքրութեան, մանաւանդ երբ հարտարապէս բաղադրուած է ուրիշ 29 արմատներու հետ, ինչպէս է ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ (Խասգիւղ) պատրաստած ախորժահամ, կազդուրիչ և ազդեցիկ ՕՇԱՐԱԿՆ ՍԱՓԱՐՆԱՅԻ։

Մէ'կ շիշ կը բաւէ։ 11—19

Պատրաստած են նաև միջատասպան փոշին, որ լուերը, մլուկները կայծակնահար կ'ընէ։

Մասնաճիւղ Սարաֆեան Եղբարց պատրաստ դեղորէից՝ ի Պոլիս Սուլթան Համամ Քիւչիւք Աչիր էֆէնտի խան, Թիւ 10։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱՒԼԸՄԱՆ
ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանց. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Նվանէլէկի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի առացած է ի մեզ, այս ժմեան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական քերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսապքաղց, քալիքօ, քօրսէ, Թաշկինակ, ներքին զգեստք, շապիկ, չապկըներ, ստամանք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելչութեան և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու ղեկավարութեամբ յօրինեալ են։

Ցուցադրուած մի բաժին է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծախ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրընայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյն ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ պահաջեն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթոներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 8

VIN & SIROP DE DUSART
Au Lactophosphate de Chaux.

Ցիհնէտտա պուլունան վէ էն զիեատէ չէօհրէթլիւսր օլան հէքիմլէրին թէճրիւպէլէրյլէ անլաչըլմըշ տըր քի, Ցիւզար Շարապընտա վէ Շուրուպընտա, լագթոֆոսֆաթ տը չօ նամ էճզանըն էրիմիշ հալտէ պուլունմասը, վիճուտի ինսան իչին, հէր վագթ վէ հէր սիննտէ միւֆիտ օլմագտա տըր։

Պունլար ըհամիլէ գատընլար խոթիմալ իթտիֆալէ րինտէ, մասումլարը վիճուտնին պէյլիմէսինէ գօլայըգ վիրէճէքլէրի չէ օյլէ տուրսուն, մ.գ.ֆիր հալտէ օլտուզլարը վագըթլսա զուհուրա կէլմէքտէ օլան իէթիֆրալարըն վէ էմմիլէրինին տէֆիլերինն տախի մուհիմ ոլուրլար, վէ պունլարը սիստանալար իշափիլիբինտէ, սիւտլէրի քէսաբի գուվվէթ իւլէտիքտէն պաշգա, սիտ վիրտիքլէրի չոճուգլարտա իսկաւա վէ տիրեբէճէ միւալթէլա օլմագըգ գոզգունմասընա պուլունմալարը, վէ տիշ չըգարմագլըգմնա աղըր սըզը վէ զահմէթ չէքմէզլէր, վէ սինիրլէրի չէքիլմէզլէր։ Վէ պու մուալիճէլէր, սըզգա, սօլունի, զայիֆ, միճազըգ, վէ պօյնունտա պօղազընտա ուրլար վէ եարալար բէյտա օլան չօճուգլարա վիրիլիրլինտէ, բէք չօգ մէնֆաաթը կէօրիւլէճէկլինտէ շիւբէ եօգ տուր։

Մէզգիւր մուալիճէի, սիննիի ավըշ օլուպ, վէ գանլարը զայիֆլէնմիշ օլան, վէ միտէ պօզուգլուղուա միւպթէլա, վէ բէք եօրկուն պուլունան տաէմլէր իթիմալ իթտիֆլերինտէ, եէնիտէն քէսապի սըհհէթ վէ գուվվէթ իւլէմէքտէ տիրլէր։

Կէօրիւլէ իւլէթինէ միւպթէլա օլանլար իչին տախի բէք էյի տիր. չիւնքի, աց հիլէրտէ գանլարըն ճէվլանընա ղայրէթ վիրիր, վէ պինաէն ալէյհ գէյֆիրէթէն քէսապի գուվվէթ իթտիրիր։

Վէտասըլ, իւզում Ցիւզար Շարապը վէ Շուրուպու, իւթիաճ աչըգ վէ հալսի Թասամ իւլէրու կէօթիւրէճէկինտէն, քէմիքլէր, էթլէր, վէ գանլար, Նիզամընտա գէնտի Թէշքիլիւլէրինէ տէվամ իտէրլէր։

Պու մուալիճէ պուլունուր փարիստէ Վիվիէն սօգաղընտա 8 Նումէրօլու էճզախանէտէ, վէ սայիր Նամտար էճզախանէլէրտէ։ Ա. Ս.

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈԴԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իփօֆօսֆիթ տը չօլ ու սօտայով

Պատրաստեալ Յետամբ ՍԿՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ իփօֆօսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճգճուծութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԷԼ 2218

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ 2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթաւորան պատրաստութիւններէն։

Այս երկաթ, շատ ուրիշ հնար չեն ներել, մեծ դիւրութեամբ կ'առնուի կիներէն և մանուկներէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

VICHY
ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի հաստատութեան մէջ, որ Եւրոպայի նմանօրինակ լաւագոյն հաստատութեանց մին է, ամեն տեսակ լոգարան դ տող կը գտնուի առողջական. քոյմեկի ջրական ծործորանաց, ... բժշկական հիւանդութեանց բուժման համար։

Ամեն օր՝ մայիս 15էն մինչեւ սեպտեմբեր 15՝ Թատրոն եւ Նուագահանդէս ի Քազինօ,—Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ. —Ընթերցասրահ.—Տիկնանց վերապահեալ սրահ.—Խաղուց, խօսակցութեան եւ գրնդախաղի սրահներ։

ԱՄԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԿԸ ՏԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվառ Մոնմարթր, 8, Փարիզ. 427

ԱԾԵԼԻ ՍՐԵԼՈՒ ՔԱՐ

Ցարդ նմանը չտեսնուած ամենալաւ տեսակ մ'է, որ կատարեալ երաշխաւորութեամբ կը ծախուի ի միակ Կեդրոնատեղին, Մահմուտ բաշա, Թարաքճըլար փողոց 114

ԵՓՐԵՄԵԱՆ ԵՂԲՐՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ

ուր կը գտնուին նաև ամեն տեսակ ժամա ցոյց և գործիքներ։

Կրտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ...

ՄՈՂԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազի բուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՃԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ ճագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տըւ է թէ այս Ներկն ո'րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուղղակի դիտողն ի դերեւ հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ Թեփը կ'անհետացնէ և նոր այծ կուտայ մազերն մորթին։ Ուղղութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Մըսւակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել ափսէի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թըխած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս մէկ երկու գործածութեան պէտք ունի, այլ համար մէկ անգամն բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ ...

Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութեան ետք, գլուխը լուալու է ... և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵԴՐՈՆ ՋԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվօտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2214

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ, ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 10/22 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 11/23 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոնի ճամբով։

Դշ. 12/24 Սեվաստոբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 11ին։

Դշ. 12/24 Սուրհանդակ՝ դէպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 13/25 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 14/26 Շրջան սուրհանդակ դէպի Մօն-Աթօս, Սելանիկ, Պիրէոն, Քիոս, Զմիւռնիա և Սուրիա, Բոր-Սայիտ և Աղեքսանդրիա, երեկոյեան ժամը 4ին։

Ազդ.—Յունիս 11/23, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

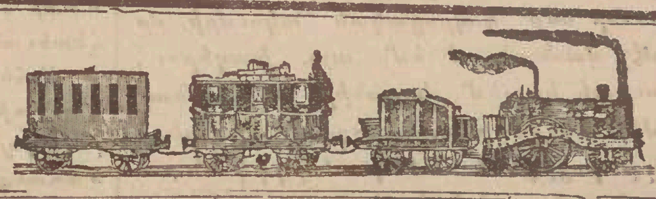

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. ճեպ. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կոխս. ճամբ. Թ. 4 Ամ. օր	Կոխս. խառն Թ. 52 Ամ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.	Առ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս .... մեկնում	7 20	8 15	7 50
Գում—գաբու			8 08
Եէտի—գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այաստեֆանոս			8 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			9 03
Սպարթա—գուլէ			9 47
Հատըմքէօյ		9 46	10 23
Չաթալճա			11 06
Գապաքճէ	9 50	10 46	11 45
Սինէքլի			12 51
Չէրքէսքէօյ ժամանում		12 02	1 33
Չէրքէսքէօյ մեկնում		12 04	2 00
Չորլու	11 50	12 47	2 50
Մուրաթլը—Քէօրէքլի			3 38
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	Գշ. ոսր		
Բաբա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բավլօ—քէօյ			6 16
Ուզուն—Քէօփրիւ		3 57	7 05
Գուլէլի—Պուրկազ		4 18	7 47
Ուրլի			8 13
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ
			Կոխս. խառն Թ. 132 Բշ. Դշ. Ուր.
			Առ.
Ադրիանուպոլիս ..... մկ.	4 19	5 19	5 50
Գառըքէօյ			6 42
Մուսթաֆա բաշա ժմ.	5 15	6 15	7 32
Մուսթաֆա բաշա մկ.	5 20	6 30	7 52
Հարմանլը ժմ.	6 4	7 12	9 10
Հարմանլը մկ.	6 9	7 27	9 27
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժամ.		7 51	10 10
			Առ. Կոխս. խառն Թ. 124 բաց ի Կիր. է
			Առ.
Թըրնովա—Սէյմէնլի մկ.		8 01	10 45
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 38	11 44
Եէնի—Մահալլէ		9 27	12 57
Բաբագըլը	8 32	9 53	1 39
Գաթօնիցա—Սթանիմաք		10 20	2 14
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	2 39
Փիլիպէ մեկ.	9 31	11 2	3 14
Թաթար Բազարճըք		11 58	4 40
Սարամպէյ ժամ.		12 23	5 11
Սարամպէյ մեկ.		12 24	Երեկոյ
Պէլովա ժամ.	11 10	12 43	
	Առ.	Երեկոյ	
Սոֆիա	Գշ. ոսր		
Նիշ ժամ.	3 18	4 29	
	8 20	10 04	
	Դշ. Շբ.		
Պելկրատ	2 45	4 48 ա	
Պուտապէշթ	10 05	1 25	
Վիէննա	3 15 ե.	7 15	
Սկիւպ	Դշ. Շբ.	1 49	
Սելանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեպ. Թ. 1	Կոխս. ճամբ. Թ. 3 Ամ. օր	Կոխս. խառն Թ. 123 բաց ի Բշ. է
	ժ. վ. Բշ. Եշ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Սելանիկ ... մեկնում		9 41	
Սկիւպ		6 00 ա.	
Վիէննա	8 25 ե.	8 00 ա.	
	Եշ. ոսր		
Պուտապէշթ	2 35 ա.	2 40 ե.	
Պելկրատ	9 30 ա.	10 55 ե.	
Նիշ	3 20 ե.	5 44 ա.	
Սոֆիա	9 00 ե.	12 16 ե	
	Դշ. Շբ.		
	Առ.	Երեկոյ	Առ.
Պէլովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 00
Թաթար Բազարճըք		4 42	6 45
Փիլիպէ ժամ.	2 12	5 35	7 51
Փիլիպէ մեկ.	2 17	6 00	8 25
Գաթօնիցա—Սթանիմաք		6 21	8 59
Բաբագըլը	3 08	6 47	9 52
Եէնի Մահալլէ		7 12	10 44
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 01	11 59
Թըրնովա-Սէյմէնլի ժամ.	4 55	8 35	2 43
			Երեկոյ Կոխս. խառն. Թ. 131 Բշ. Եշ. Շբ.
			Երեկոյ
Թըրնովա—Սէյմէնլի մեկ.	5 00	8 42	1 10
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06	1 58
Հարմանլը մեկ.	5 29	9 21	2 55
Մուսթաֆա-փաշա ժմ.	6 10	10 02	4 11
Մուսթաֆա-փաշա մեկ.	6 15	10 17	4 31
Գառըքէօյ .... »			5 21
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	7 09	11 13	6 10
			Երեկոյ Կոխս. խառն. Թ. 51 Ամ. օր.
			Առ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	7 14	11 25	6 25
Ուրլի			7 13
Գուլէլի—Պուր. (Պիւֆէ)		12 19	8 25
Ուզուն—Քէօփրիւ		12 38	8 59
Բավլօ—Քէօյ			9 40
Բաբա—Էսքի	9 36	1 50	10 33
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 10
Սէյտլէր—Չիֆթլիք			11 46
Մուրաթլը—Քէօրէքլի			12 18
Չորլու		3 48	1 16
Չէրքէսքէօյ ժամ.	12 12	4 25	2 00
Չէրքէսքէօյ մեկ.	12 17	4 30	2 25
Սինէքլի			3 18
Գապաքճէ			4 09
Չաթալճա	1 57	6 11	4 50
Հատըմ—Քէօյ		6 47	5 51
Սպարթա—գուլէ			6 17
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			7 06
Այաստեֆանոս			7 18
Մագրի—գիւղ			7 43
Եէտի—գուլէ			7 57
Գում—Գաբու			8 06
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	4 00	8 15	8 15
	Երեկոյ	Առ.	Երեկոյ

Ստորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է մինչեւ առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.)

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ՍՊԷՖՉԷ

Կոխմբ. Թ. 512/522 Սելանիկէն ամեն օր	Առ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 523 Վիէննայէն ամեն օր	ժ. վ.
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիէննա մեկ.	8 00
Թօբսին	6 33	Պուտապէշթ	2 40
Ամաթօվօ	7 10	Պելկրատ	10 55
Քարասուլու	7 31	Նիշ	5 30
Կիւմէնճէ	7 41		Առ.
Կեօրկէլի	8 17	Սպէֆչէ ...... մեկ.	10 40
Միռօվճէ	8 51	Պուգանօֆչէ	10 55
Սթրումնիցա	9 00	Պուգօթչէ	11 23
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ.	9 32	Բրէշօվա	11 40
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մկ.	9 42	Թապանօֆչէ	12 03
Քրիվոլագ	10 27	Գումանօվա	12 37
Վէլէձիանօ—Կրատիագ	11 06	Հատշալար	1 13
Քէօբրիւլիւ ժմ.	11 53	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Քէօբրիւլիւ մկ.	12 03	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժմ.	2 01
Զէլէնիքօ	12 51	Զէլէնիքօ	2 37
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27	Քէօբրիւլիւ ժմ.	3 20
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49	Քէօբրիւլիւ մկ.	3 30
Հատշալար	2 29	Վէլէձիանօ—Կրատիագ	4 20
Գումանօվա	3 22	Քրիվոլագ	5 03
Թապանօֆչէ	3 53	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ.	5 37
Բրէշօվա	4 21	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մկ.	5 52
Պուգօթչէ	4 33	Սթրումնիցա	6 26
Պուգանօֆչէ	4 57	Միռօվճէ	6 35
Սպէֆչէ ժամ	5 10	Կեօրկէլի	7 19
	Երեկոյ	Կիւմէնճէ	7 31
Նիշ ժամ	9 40	Քարասուլու	8 01
Պելկրատ	4 48	Ամաթօվօ	8 24
Պուտապէշթ	1 25	Թօբսին	9 01
Վիէննա	7 15	Սելանիկ (Պիւֆէ) ... ժմ.	9 35
			Երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍԿԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսկիւպէն Բշ. Դշ. Ուր.	Առ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրօվիցայէն Գշ. Եշ. Շբ.	Առ. ժ. վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրօվիցա (Պիւֆէ) մկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիթռն	7 47
Քարասիանիք	9 42	Բրիշթինա	8 41
Վէռիզօվից	10 52	Լիբֆիան	9 36
Լիբլիան	11 45	Վէրսօվից	10 37
Բրիշթինա	12 37	Քարասանիք	11 24
Վուչիթռն	1 23	Էլէշան	12 04
Միթրօվիցա (Պիւֆէ) ժմ.	1 40	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... ժմ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՅՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կոխումբ Թ.	321 Բշ. Եշ.	323 Կիր.	Կոխումբ Թ.	322 Դշ. Շբ.	324 առ.
Հաղորդակցութ. գլխաւոր գծին կոխմբոց հետ։			Պուրկազ մեկ.	9 40 ե	
				Առ.	Առ.
Սոֆ-Պէլովէն ժմ.	8 35	12 43ե	Եամպօլու մեկ.	2 40	5 10
			Սլիվնօ—Քրմանլը	3 41	6 13
Սարամպէյէն ժմ.			Եէնի—Զագրա	4 42	7 9
	Երեկոյ	Երեկոյ	Րատնէ—Մահլէսի	5 45	8 14
Թրնվ- Սմէնլ մեկ.	9 15	1 40	Գարաբունար	6 46	9 15
Գարաբունար	9 58	2 25	Թրնօվ—Սմէնլի ժ	7 20	9 49
Րատնէ—Մահլէսի	11 05	3 32		Առ.	Առ.
Եէնի—Զագրա	12 13	4 42	Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ։		
Սլիվնօ—Քրմանլը	1 11	5 41	Պէլով-Սոֆիան ժ.	8 01	
Եամպօլու ժամ.	2 00	6 30	Սարամպէյ մեկ.		
		Երեկոյ			
Պուրկազ ժամ.	6 58				
	Առ.				

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ. Երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ. Առ.
Տէտէ—Աղաճ ...... մեկ.	12 20	Ա. Պոլիս .... մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուրլի .... »	8 55
Պիտիքլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Տիմէթօքա	10 15
Տիմիթօքա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիտիքլի	12 20
Ուրլի .... »	5 46	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս .... ժմ.	6 40	Տէտէ—Աղաճ ...... ժմ.	2 20
	Երեկոյ		Երեկոյ